

РЕШЕНИЕ

№ 45

гр. Бургас, 28.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и трети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Румяна Ст. Калошева Манкова

Членове: Албена Янч. Зъбова Кочовска
Кремена Ил. Лазарова

при участието на секретаря Елена П. Георгиева
като разглежда докладваното от Албена Янч. Зъбова Кочовска Въззивно гражданско дело № 20212000500515 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е въззивно, по реда на чл.258 и сл. от ГПК, образувано по жалбата на ответника по т.д.558/2019г. по описа на Бургаски окръжен съд- Застрахователно акционерно дружество (ЗАД) „ДаллБогг:Живот и Здраве“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр.С., р-н„И.“, ж.к.“Д.“, бул.“Г.М.Д.“ №*, чрез пълномощник адв. Т.Х., против Решение №263/05.07.2021г., постановено по горното дело, **в осъдителните му части.**

Съдебният акт се оспорва като неправилен, т.к. е постановен в нарушение на материалния закон, на съдопроизводствените правила и е необоснован. Твърди се неправилно приложение на чл.52 от ЗЗД, (на критерия “справедливост”). Присъден е завишен размер на обезщетението за претърпените в случая неимуществени вреди. Размерът не кореспондирал на практиката на съдилищата за неимуществени обезщетения в аналогични случаи. Не бил съответен и на характера и степента на причиненото при процесното ПТП телесно увреждане, на интензитета и продължителността на търпените от ищеца болки и страдания и на факта, че телесното увреждане е възстановено в обичайния за това срок. Горният не е съобразен и със съпричиняването на вредоносния резултат от страна на ищеца (последният пътувал без поставен предпазен колан), което определя на 50%. Пострадалият не е изпълнил и предписаните му след катастрофата физиолечение и контролни прегледи.

Изводът на съда за обратното бил необоснован от данните по делото. В тази връзка не е правилно оценена изслушаната по делото СМЕ. По-голямата част от уврежданията също така са леки (причинили временно разстройство на здравето-неопасно за живота). Липсвали рентгенографски данни и за твърденията от ищеца фрактури. Не са взети предвид също: възрастта на увредения, социалната му ангажираност и заетост, обществено икономическата обстановка в страната и средният доход на населението. Не били доказани твърденията за емоционална нестабилност, страх и безпокойство у ищеца, надхвърлящи обичайните за такива случаи негативни емоции- липсват доказателства ищецът да е приемал медикаменти за стреса и да е посещавал психолози, психиатри и психотерапевти. Недооценено било, че като млад и физически здрав преди деликта човек, ищецът вече е напълно възстановен. Не били обсъдени всички събрани по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, а обсъдените били ценени едностранчиво в полза на ищеца, като част от релевантните за казуса факти са неоснователно игнорирани.

Поддържа, че произшествието е случайно по смисъла на чл.15 от НК събитие, т.к. според установените обстоятелства, водачът на л.а. „Мерцедес“ модел „Вито“ не е бил длъжен да предвиди, че пътното платно няма да бъде почистено от снега. Експертът по САТЕ бил категоричен, че при почистена от полуразтопения сняг пътна настилка и запазени всички други условия, процесното ПТП е нямало да настъпи. Следователно противоправното поведение на посочения за виновен водач не било установено, а отговорността на застрахователя била производна от него. Молил е за назначаване на допълнителна СМЕ, която да се изготви от друго вещо лице със специалност „Ортопедия и травматология“-искането било неоснователно отклонено от първоинстанционния съд.

В обобщение моли за отмяна на постановеното съдебно решение в осъдителните му части и за постановяването на друго, отхвърлящо изцяло заявените претенции за обезвреда, като неоснователни. Евентуално моли за изменение на първоинстанционното съдебно решение при намаляване размера на присъденото застрахователно обезщетение и разноските. Дири деловодни разноски за разглеждането на спора в две съдебни инстанции.

В срок е постъпил **отговор от трето лице-помагач на въззивното дружество- Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ)**, с ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр.С., бул.“М.“ №* чрез ю.к.П.- при Областно пътно управление – Б.,представител по пълномощие. В отговора се излага становище за солидаризиране със защитната позиция на жалбоподателя, изключая твърденията му за наличие на причинно-следствена връзка между състоянието на пътното платно и настъпилия вредоносен резултат. В добавка се поддържа, че съдът не е обсъдил представените доказателства: месечен отчет за зимно поддържане за месец януари 2019г. и GPS координатите на машините, извършили опесъчаването на пътя в района на ПТП, на 10.01.2019г.. Счита за коректно и своевременно изпълнени

задълженията си за осигуряване на безопасни условия на движение, според предписаното от ЗП и подзаконовите нормативни актове към него- Наредба от 12.11.2012г. за поддържане и текущ ремонт на пътищата, Оперативен план за зимно поддържане на републиканската пътна мрежа на територията на ОПУ-Бургас през есеннозимния сезон 2019/2020г. и Технически правила и изисквания за поддържане на пътища, одобрени от изпълнителния директор на НАПИ през 2009г. Следователно АПИ нямала дял в настъпването на процесното ПТП.

Въззиваемият ищец Х. С. Ю. (сменил името си от В. Ю. Х.) с ЕГН *****, чрез **адв.Н.Д., със служебен адрес: гр.С., ул.“Б.“№*, полуетаж *, офис №***, също е подал отговор на въззивната жалба, с който я оспорва изцяло като неоснователна. Поддържа теза за правилно прилагане на материалния закон и цитира съдебна практика в подкрепа на становището си. Позовава се на установената по делото фактология, релевантна за казуса, според която е бил лекуван в МБАЛ-Ш. АД в периода 10.01.2019г.-14.01.2019г. с установени контузии на гръден кош,таз и подбедрица. На 15.02.2019г. след посещение при ортопед травматолог д-р Я. е установил спонтанни болки в тазобедрена става и сакроилиачна кост, увреждане и ограничени движения на същата дясна става и накуцваща походка. Болка и ограничено движение (особено при флексия) е установено за горепосочената става и от експерта по делото, а относно възстановяването на ищеца и трудностите в тази връзка, страната се опира на показанията на св.С.- негова баба. Счита недоказано твърдението на въззивника, че е съпричинил вредоносния резултат, т.к. е ползвал предпазен колан и това се установява от САТЕ по делото. Твърди, че е търсил специализирана помощ от психолог, предвид влошеното си здравословно състояние и в тази връзка е констатирано, че страда от смесено тревожно-депресивно разстройство, установено след консултация с психиатър. С оглед горното е направил искане за допускане на повторна СМЕ, със задачи, поставени в молба пред първата инстанция, неоснователно отклонена, която да се изготви от вещо лице- ортопед-травматолог. Поддържа и искането си, заявено пред първа инстанция и също неоснователно отклонено от нея, за назначаване на Съдебна психологична експертиза, с поставени в исковата молба въпроси. Подкрепя искането си с представено частно психологическо заключение /оценка от психолог К. К., изготвено след постановяването на обжалваното съдебно решение. Ангажира доказателства за промяна на името си (копие от съдебно решение и лична карта). Моли за потвърждаване на първоинстанционното съдебно решение, като правилно и законосъобразно.

Въззивният съд е уважил искането на страните за събиране на нови доказателства, допускайки психологическа експертиза и комплексна автотехническа и медицинска експертизи за попълване на делото с доказателства и установяване на обективната истина.

Проверката на въззивната жалба с Определение №1/05.01.2022г. на БАС е посочила същата за редовна и допустима, а служебната проверка на съда по

чл.269 от ГПК, определя обжалваното съдебно решение като валидно и допустимо.

По съществуто на спора, с оглед въведените пред въззивния съд оплаквания за неправилност на съдебното решение, при съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и в приложение на действащото право, съдът приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Исковата молба е подадена от В. Ю. Х. (Х. С. Ю.), с ЕГН ***** от гр.Ш. чрез пълномощник адв.Н.Н. Д. от АК-С. със съдебен адрес: гр.С., ул. „Х. Б.“ №*, против Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг: живот и здраве“ АД, ЕИК * за осъждането му да заплати сумата 85 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди като застраховател на причинителя на ПТП от 10.01.2019г. – М. Р. Б.- водач на МПС с ДК № *, марка „Мерцедес“, модел “Вито 11 ЦДИ“, собственост на трето лице, ведно със законната лихва върху сумата от изтичане на срока по чл.497 ал.1, т.1 от КЗ, до заплащането и, както и да заплати направените по делото разноски. Според изложеното в исковата молба, на 10.01.2019г., около 01:50 часа на път II – 73, Ришки проход при км 64+180 е настъпило ПТП между МПС с ДК № Н 84 99 ВС, марка „Мерцедес“, модел “Вито 11 ЦДИ“, управлявано от Б. и МПС с ДК № СВ 65 30 КС, марка „БМВ“, модел “730Д Х Драйв“, собственост на „Порше лизинг БГ“ ЕООД с ЕИК *, управлявано от Р. А. М.. Във втория автомобил Ю. бил пътник на предната дясна седалка. Вследствие катастрофата той претърпял телесни увреждания: **контузия на гръден кош и счупване на дясна тазобедрена става**. За събитието бил съставен Констативен протокол за ПТП, с пострадали лица № 2/2019г. на РУП – С. от 12.01.2019г. и е образувано досъдебно производство № 4/2019г. по описа на РУП – С., област Б.. Наказателното производство все още не е приключило към момента на подаване на исковата молба. Твърди се вина за настъпилото ПТП на водача Б.. В резултат от произшествието на ищеца са причинени телесни увреждания, довели до трайно затруднение на движенията на засегнатия крайник за период по-дълъг от 30 дни, в случая минимум около 120 дни. Непосредствено след настъпване на процесното произшествие ищецът бил настанен в МБАЛ Ш. АД за болнично лечение в периода 10.01.2019г.-14.01.2019г., като на 15.02.2019г. поради продължаващите болки е бил извършен нов преглед и тогава е установено от д-р Я. Я. от МБАЛ-Ш. АД счупването на тазобедрената става. Ищецът приел изключително тежко последиците от настъпилото произшествие, което оказвало негативен ефект не само върху физическото му състояние, но и върху психиката му – изпитвал стрес, шок и ужас, страдал от безсъние и кошмари. Пострадалият твърди остатъчни последици–трайно обездвижване, чувство за непълноценност и, че е бремене за близките и роднините.

Отговорността на ответното дружество произтичала от сключения договор за застраховка „Гражданска отговорност“ по застрахователна полица № BG/30/1180003562662, валидна от 25.12.2018г. до 25.12.2019г. на лек автомобил с ДК № *, марка „Мерцедес“, модел “Вито 11 ЦДИ“. Ищецът се

позовава на чл.432, във връзка с чл.498 ал.3 от КЗ и твърди, че пасивно материално правно легитимиран да отговаря по претенцията за обезщетението е Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг: живот и здраве“ АД.

Ответникът оспорва в отговора си на исковата молба заявената претенция изцяло, както по основание, така и по размер, макар да признава наличието на валиден застрахователен договор, действащ към датата на събитието.

Твърди, че представените в исковата молба доказателства не доказват, че застрахованият водач Б. е виновен за настъпилото ПТП. Обосновава се с неприключилото, образувано по произшествието досъдебно производство, назначените в което автотехническа и съдебномедицинска експертизи нямат доказателствена сила за настоящото дело.

Оспорва се описаният в исковата молба механизъм на ПТП, причинените на ищеца телесни увреждания, психическите му страдания и причинно-следствената връзка с деянието. Поддържа се, че настъпването на ПТП се дължи изцяло на бездействието на трето лице - Областно пътно управление – Б., което на посочената дата не е опесъчило участъка от Ришкия проход, не е осигурило изчистването му от снега и пр.

Оспорва се констативният протокол за ПТП по съображения, че служителят на МВР само е възпроизвел заявеното пред него от участниците в произшествието и въобще не е анализирал обективните находки на мястото на произшествието относно това спазвали ли са всички участници императивните правила на ЗДВП.

Счита, че обезщетението, което се претендира е прекомерно, следователно несправедливо и цели не реално репариране на вредата, а обогатяване от възникналото ПТП. Заявява, че при евентуално доказване на виновното поведение от страна на застрахования водач и наличие на причинно-следствена връзка между деяние и резултат, е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия, поради това, че не бил поставил обезопасителен колан.

Дружеството оспорва размера на обезщетението и като несъобразен със съдебната практика, определяща репарации за вреди през 2019г. и с оглед момента на настъпването им.

В случай на постановяване на осъдително решение, моли да се отчете съпричиняването от страна на ищеца на вредоносния резултат, т.к. е бил без поставен предпазен колан, както и да бъде осъден да заплати адвокатско възнаграждение, съразмерно на отхвърлената част от иска.

По отношение на претенцията за законна лихва по чл.497 ал.1, т.1 от КЗ твърди дължимост от по-късен от претендирания по делото момент, на основание чл.106 ал.3, във връзка с чл.496 и чл.497 от КЗ и сочи за такъв 03.09.2019г., датата на изтичането на тримесечният срок, в който ищецът не е предоставил на застрахователя изискани допълнителни документи.

В депозираната си допълнителна искова молба ищецът поддържа изцяло

изложените твърдения и намира претенцията си за напълно доказана, т.к. вината на водача и наличието на причинно-следствена връзка между деликта и вредите се установяват от данните по делото.

Ответникът не е подал отговор на допълнителната искова молба.

Третото лице- помагач на ответника - Областно пътно управление – Б. не е представило писмено становище и доказателства по делото.

Въззивният съд приема описания в исковата молба спор за неимуществено обезщетение, за намиращ основанието си в чл.432 ал.1 от КЗ, вр. чл.45, чл.52 и чл.86 от ЗЗД.

Първоинстанционният съд го е уважил частично, като е осъдил застрахователното дружество да заплати на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 45000лв., ведно със законна лихва за забава от 15.09.2019г., до окончателното изплащане на главницата и е отхвърлил останалата част като неоснователна и недоказана. Отхвърлил е възраженията на ответната страна за наличие на основания, освобождаващи я от задължението да плати застрахователно обезщетение и за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалото лице. Присъдил е съдебно-деловодни разноски.

Апелативен съд-Бургас изцяло възприема този краен правен извод, като излага в негова подкрепа следните съображения:

По фактическата обстановка:

Пред настоящия съд е пренесен спорът за механизма на произшествието в контекста на възражението за липсваща причинно-следствената връзка между поведението на водача на застрахованото МПС (при твърдение за случайно събитие) и настъпилите за пострадалото лице вреди; за естеството, обема и интензитета на последните и за обезопасяването на пострадалия с предпазен колан, предвид твърдението за съпричиняване на вредите.

За установяване на горните обстоятелства, съдът съобразява САТЕ, изготвена от инж.Г. в първа инстанция (оспорена), СМЕ на д-р М. от първа инстанция, Комплексната АТМЕ, изслушана пред апелативния съд, изготвена от в.л. инж.Е. и д-р М., както и събраните в процеса писмени и гласни доказателства.

Констатациите на техническите експертизи се базират върху разпита на водача на л.а., „Мерцедес Вито“ (М.Б.) и на протокола за оглед на местопроизшествието, изготвен от разследващ полицай при РУ-гр.С. и взаимно се допълват. От горните данни е видно, че произшествието е осъществено на 10.01.2019г., около 1.50-2.00 часа (в тъмната част на денонощието), на път II-73(К.-Ш.) в участъка между селата Л. и П., когато са се сблъскали насрещно движещи се л.а. „Мерцедес Вито“, управляван от Б. и л.а. БМВ, управляван от М. В този участък имало хоризонтална крива с радиус от около 65 м.и 4% наклон, дясна за посоката на придвижване на л.а. „Мерцедес“ (при спускане), съответно лява – за другия автомобил (при изкачване). В двете посоки, на около 100 м. преди началото на кривата имало поставени ясно видими пътни знаци за ограничение на скоростта В26 - до 50

км/ч. Пътното платно се сочи за двулентово- с по една лента за всяка посока, разделени с непрекъсната линия. Данните от метеорологична служба, приобщени към делото сочат на снеговалеж с натрупване на 10 см. снежно покритие в посочения район и дата.

Според в.л. Г. водачът Б. е навлязъл в завоя с неизвестна скорост, но сметена от него като минимум в диапазона 50-55 км/ч, т.е. надхвърляща критичната такава за преминаването през завоя, изчислена като 50 км/ч. Заради тази несъобразена както с ограничението на маркировката, така и с пътната обстановка скорост (настилка е мокра и хлъзгава- пътното платно не е било почистено от снега) водачът на автомобила „Мерцедес“ е загубил контрол над управлението му. Колата загубила стабилност, отклонила се е от центробежните сили в ляво. Водачът опитал да я овладее, като завъртял волана надясно и привел в действие спирачната система, но МПС продължило да се носи неуправляемо наляво към насрещната пътна лента, където се блъснало челно в придвижващия се насреща автомобил БМВ. Водачът на последния не могъл да се отклони извън пътя, т.к. вдясно от него имало скат, но успял да намали скоростта си до минимум (10км/ч) и според експерта сблъсъкът е осъществен със сумарна скорост от 50 км/ч.

Анализът на инж. Г. на поведението на водача е, че последният е действал технически неправилно след възприемането на нестабилността на лекия автомобил с цел овладяването му. Не е трябвало да върти волана в обратната на занасянето посока и не е трябвало да употреби спирачки, т.к. тези маневри имат обратен за стабилността на колата ефект. От техническа гледна точка и съобразно пътните условия, придвижването е било с несъобразена скорост. Съобразената такава би била до 40 км/ч.

Експертът е определил неопесъчения и непочистен от снега път като обективна предпоставка за възникването на обсъжданото ПТП.

Същевременно не се събират никакви данни водачът на другия автомобил да е извършил действия в противовес на ограниченията от пътната маркировка или технически маневри, които да облагодриятстват сблъсъка на колите.

Горните изводи по фактите се потвърждават принципно и от в.л. Е. пред БАС, която конкретизира по изчислителен път, че „Мерцедес Вито“ е навлязъл в завоя със скорост от 61 км/ч, при изчислена от нея критична такава от 67 км/ч., при лоши зимни метеорологични условия и ограничена видимост, поради навлизане в завой, шофиране нощно време при изкуствено осветление на фарове, мокър хлъзгав, заснежен път.

Изводът по фактите от анализа на горните заключения е, че поведението на водача на л.а. „Мерцедес вито“ е в пряка причинно следствена връзка с процесното ПТП, като в също такава причинно следствена връзка с него се намира и неопесъчената, хлъзгава и непочистена в деня на катастрофата пътна настилка.

По спора за ползването на предпазен колан:

В.л.Г.е заявило разпитан в с.з. пред БОС, че предпазните колани на

БМВ, в което на предна дясна седалка се е возил ищецът, са оборудвани с пиропатрони и, че ищецът е ползвал предпазен колан, чийто пиропатрон е сработил.

В.л. Е. добавя, че въздушната възглавница на предна дясна седалка е отворена вследствие настъпилия от катастрофата челен удар и това е възможно само при правилно поставен обезопасителен колан. Като допълнителна индичия за ползването на предпазното средство от ищеца, в комплексната експертиза вещото лице ортопед е посочило наличието на охлузвания и кръвонасядания в областта на лявата гръдна половина на Ю., констатациите за които са описани в медицинската документация по делото. Експертът е заявил в о.с.з. пред БАС, че при правилно поставен колан може да има травми и в дясна и в лява гръдна половина. По същия въпрос негативно предположение е изразено в СМЕ на в.л. д-р М.М. пред първа инстанция, защото счита, че гръдното кръвонасядане вляво не може да е резултат от действието на обезопасителен колан, щом ищецът се е возил отдясно на водача- белезите му от предпазен колан би трябвало да са отдясно. Но това е само предположение, което остава необяснено от механизма на произшествието, установен в техническите експертизи. С оглед това настоящият състав дава вяра на показанията на вещите лица с технически познания и на констатацията на медицинския експерт пред въззивния съд, които са логични, последователни и взаимно обосновани. Те мотивират съда да приеме наличието на поставен от ищеца по време на катастрофата обезопасителен колан и да игнорира обратните предположения на в.л. д-р М., явяващи се изолирани от останалите данни, че ищецът не е ползвал предпазното средство.

По спора за физическите травми на ищеца:

СМЕ на д-р М. и Комплексната експертиза в частта с медицинските изводи на д-р М. сочат категорично, че на ищеца са причинени от катастрофата следните травми: контузия на гръден кош, таз и подбедрица, установени първоначално при лечението на Ю. от 10.01.2019г. до 14.01.2019г. в МБАЛ Ш.-АД, предприето непосредствено след катастрофата. Фрактурата на дясна сакроилиачна става се установява около месец по-късно (на 15.02.2019г.) при последващ медицински преглед на ищца при ортопед – д-р Я.Я., поради незатихващи усещания за болки в тазовата област, но увреждането е също в причинна връзка с катастрофата, защото е обяснено като следствие от високо енергийна травма при удар в тъп предмет, каквато практически е претърпял ищецът при сблъсъка на двете коли. Причинно-следствената връзка между описаните наранявания и произшествието, се установява и от двамата експерти- ортопеди.

Прогнозата за възстановяване на пострадалия е добра, но по време изготвянето на първата експертиза (м.май 2021г.) са установени въпреки проведеното консервативно лечение остатъчни болкови симптоми, накуцваща походка и ограничение в движението на засегнатия от фрактурата крайник, без констатация за асиметрия на долни крайници. Д-р М. сочи, че ищецът е

загубил трудоспособност за повече от 6 месеца. В.л.д-р М. сочи, че обичайният ход на оздравяване е между три и шест месеца, но това е строго индивидуално при всеки пациент, като в случая няма данни за настъпили при лечението усложнения и налични към момента затруднения. Указанията на установилия фрактурата лекар е било за отбременяване на крайника за 90 дни и постелен режим. Пострадалото лице не е било подложено на хирургични интервенции.

По спора за психическите травми на ищеца:

Констатациите на изслушаното пред БАС вещо лице установява след анализ на събраната информация и лични впечатления от пострадалото лице, че понастоящем то е възстановено и без признаци на адаптационни нарушения, като не се установяват никакви значими последици от преживяното. Личностно ищецът е описан като емотивен тип, т.е. емоционален, с дълбоки реакции в областта на чувствата, преживяващ някои жизнени събития по-сериозно в сравнение с другите хора. Той е преживял катастрофата силно емоционално- изживял силен субективен стрес, с усещане за зашеметеност, стеснение на вниманието, преживяване на уплаха за живота си, повишена тревожност и физическа болка. В дните след инцидента случилото се продължавало да предизвиква у него вътрешен дискомфорт с повишена тревожност и напрежение, мисловна фиксираност към случилото се, чувство за оживяване на преживяното, нарушения на съня, имал изразена вегетативна симптоматика, реално претърпени страхове за настоящото и бъдещето, което се обобщава от експерта като реакция на остър стрес, невлязла в психиатрична проблематика, поради най-общо установената при обследването добра адаптивност на пострадалия. Той е посочен понастоящем за психично здрав, напълно адекватен и недепресивен.

Разпитаната пред БОС свидетелка С.- баба на ищеца- описва преживени от пострадалия и внук силни по интензитет негативни емоции, оплаквания, болки и страдания по време на болничното му лечение след катастрофата и около месец след това, като споделя негови прояви на страх, нежелание за активен живот и социална самоизолация, необходимост от дирене на чужда помощ от близки при обслужване на ежедневни битови нужди и за придвижван дори вътре в дома. Соци, че към момента на разпита, т.е. над година и половина след катастрофата, внукът и продължава да се оплаква от неразположения и болки, взема болкоуспокояващи лекарства, не се чувства физически добре за възрастта си, водили го даже в Г. по този повод, описва че преживяното разклатило тежко психиката му. Въззивният съд приема наблюденията, подкрепящи констатациите на вещото лице по психологическата експертиза за знакови в насока, че горните негативни усещания са вече преодолени.

Видно от Постановление на РП-гр.К. от 01.10.2019г. досъдебното производство, образувано по катастрофата е прекратено и няма данни този акт да е отменен и наказателното преследване да е възобновено.

Въззивният съд споделя всички останали фактически изводи на първата

инстанция, изнесени в обжалваното решение, към чиито мотиви препраща на основание чл.272 от ГПК.

При така изяснената фактическа обстановка по делото, съдът прави следните правни изводи:

Ангажирането на отговорността на застрахователя по „Гражданската отговорност“ на автомобилистите за вредите, причинени от застрахования по чл.432, ал.1 от КЗ, е обусловено от следните предпоставки, визирани в закона:1/. валидно възникнало правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите между деликвента и ответното застрахователно дружество към датата на настъпване на застрахователното събитие и 2/.Наличие на предпоставките по чл.45 от ЗЗД-противоправно деяние (настъпване на застрахователно събитие–ПТП); претърпени вреди в резултат на настъпилото застрахователно събитие, за които се претендира застрахователно обезщетение (имуществени или неимуществени, или двата вида вреди в зависимост от предявения иск); причинно-следствена връзка между поведението на застрахованото лице (дееца) и причинените вреди, както и вина на дееца, която се счита установена на база законова презумпция, доколкото не бъде оборена при условие на пълно и главно доказване.

Изнесените по делото данни сочат наличността на горните предпоставки. Установява се безспорно за страните валидно застрахователно правоотношение между дружеството- ответник и собственика на лекия автомобил, при управлението на който е настъпило процесното ПТП, към датата на същото.Покритият от застраховката риск е безспорно настъпил (осъществено на 10.01.2019г. ПТП).

Деецът е М.Б.- водач на л.а. „Мерцедес Вито“, установен от анализа на събраните доказателства, т.к. поведението му е в причинна връзка с настъпилото произшествие и този съд го преценява като противоправно, защото нарушава задълженията по чл.20, ал.1 и 2 от ЗДвП, водачът да контролира непрекъснато управляваното превозно средство и при избиране скоростта на движението му да се съобразява с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя, на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъде в състояние да спре пред всяко предвидимо препятствие и да намали скоростта, а в случай на необходимост да спре, когато възникне опасност за движението. Л.а. „Мерцедес Вито“ е бил поставен в състояние на безконтролно и неуправляемо движение, т.к. водачът е управлявал със скорост, надвишаваща съобразената с наличната в случая тежка зимна пътна обстановка такава. Нарушен е също чл.6, ал.1 от същия закон, задължаващ участниците в движението да съобразяват своето поведение със сигналите на длъжностните лица, упълномощени да регулират или да контролират движението по пътищата, както и със светлинните сигнали, с пътните знаци и с пътната маркировка, защото придвижването на автомобила, управляван М.Б. е било със скорост, надвишаваща

ограничението на знаковата пътна маркировка до 50 км/ч такава. Берберян е допуснал нарушение и на чл.8 от ЗДвП, задължаващ водачите на пътни превозни средства да използват дясната половина на пътя по посока на движението си, освен в случаите, когато с пътен знак или със светлинен сигнал е указано нещо друго. При придвижването по дясно завиващата крива на пътя, вследствие изгубването на контрола над л.а. „Мерцедес Вито“, водачът е навлязъл неправомерно в насрещната пътна лента и по този начин е осъществил сблъсък с другото превозно средство, което правилно е поддържало указаната му от закона собствена дясна лента спрямо посоката на движението си.

Действително данните по делото сочат, че в причинно следствена връзка с катастрофата е и непочистеният на мястото на осъществяването и зимен път, но тази обективна предпоставка за произшествието не оневинява водача на л.а. „Мерцедес Вито“, защото не е в причинна връзка с поведението му да не съблюдава горните законови разпоредби. Тъкмо обратното- лошите атмосферни и пътни условия допълнително задължават водача към стриктното спазване на правилата за движение по пътищата и поставените ограничения за скорост на придвижване. Съвсем друг би бил изводът на съда, ако Берберян бе спазил всички изисквания за пътни ограничения, включително като съобрази и тежката зимна обстановка, ако при загуба на управление поради заледяване бе извършил всички необходими, навременни и правилни маневри за изпълнение на десния завой, посочени от в.л. Г. и въпреки това бе настъпил сблъсък между насрещно движещите се превозни средства.

Обобщавайки изложените дотук разсъждения, съдът отбелязва, че независимото съпричиняване на вреди има за последица солидарната отговорност на деликвентите, но ищецът е този, който преценява към кого да насочи претенцията си за обезвреда и в случая това е застрахователят. Вътрешните отношения на пасивно солидарно отговорните за вредата лица не са предмет на това производство и затова настоящият състав не обсъжда възраженията за липса на отговорност, изнесени в отговора на третото лице-помагач, при това едва пред въззивния съд.

В обобщение на горното, съдът заключава, че законовата презумпция за вина на причинителя на произшествието –М.Б., не е надлежно оборена.

Неимуществените вреди, които ищецът е заявил по делото, както и обстоятелството, че представляват следствие от процесната катастрофа, са установени от доказателствата по делото, анализирани по- горе.

Следователно претенцията за заплащане на неимуществени вреди е основателна.

По размера на същата:

В тази връзка съдът съобразява разпоредбата на чл.52 от ЗЗД и визирания в нея критерий за справедливост на паричната репарация, който според задължителното за правоприлагане Постановление № 4 на Пленума на ВС от 23.XII.1968г. не е абстрактно понятие, а предполага винаги преценка на

обективно съществуващи, конкретни обстоятелства и факти. При преценката за размер на неимуществено обезщетение при телесни и др. увреждания следва да се прецени характерът им, как са получени, допълнителното влошаване на състоянието на здравето; причинените морални страдания- техните интензитет и продължителност, естеството на вредите, евентуални осакатявания, загрозявания и др. вкл. дали са оставени трайни белези, продължителността на възстановяване, естеството на претърпените в тази връзка оздравителни интервенции, да се съобразят личността, възрастта, социално и семейно положение на увредения, прогнозата за възстановяване му, икономическата обстановка в страната, обуславяща общественото разбиране за справедливо обезщетение на преживените страдания, нормативно визираните лимити на застрахователните дружества и др. обективни финансово- икономически ориентир за адекватност на паричната репарация, като се отчетат и особеностите, които бележи всеки конкретен казус, а също и съдебната практика, касаеща аналогични или близки по естество казуси. Или както е прието в решение № 88 от 17.06.2014г. на ВКС по т.д. № 2974/2013г., II ТО, справедливо по смисъла на чл.52 ЗЗД обезщетение, означава да бъде определен от съда онзи точен паричен еквивалент на всички понесени от конкретното увредено лице болки, страдания и неудобства-емоционални, физически и психически сътресения, които ноторно намират не само отражение върху психиката му, но му създават и социален дискомфорт за определен период от време, а понякога и реална възможност за неблагоприятни бъдещи прояви в здравословното му състояние и които в своята цялост представляват конкретните неимуществени вреди.

При съблюдаване на горното, съдът преценява определеното от първата инстанция неимуществено обезщетение в размер на 45 000лв. за изцяло адекватно и съобразено с конкретиката по делото.

Пострадалият е в млада възраст- 24 годишен, получил е при катастрофата множество физически травми- на гръден кош(лека), на подбедрица (лека) и на таз- освен натъртванията, които са лека телесна повреда още средна такава (фрактурата на сакроилиачна тазова кост), т.к. това увреждане е трайно, възстановимо за време над месец, а в случая периодът надхвърля медицинската прогноза за обичайно оздравяване- между три и шест месеца, защото първата медицинска експертиза установява към м.май 2021г. остатъчна болка и остатъчно от фисурата на тазовата кост ограничение в движението на дясна тазобедрена става. Ищецът е претърпял силни физически болки по време на първия месец от възстановяването си при проведено консервативно лечение, отслабващи постепенно в останалия възстановителен период (около година и половина), загубил е трудоспособност за повече от 6 месеца и докато се е възстановявал, е имал нужда от чужда помощ (от най-близките си хора) за обслужване на битови нужди и за придвижване дори в дома. Същевременно данните сочат и на тежко и продължително негативно психическо преживяване на травмата от

катастрофата, до възстановяването на ищеца от нея, установено със СПЕ по делото. Обезщетението е съобразено по размер и с нивото на жизнения стандарт в страната в началото на 2019г., когато минималната работна заплата възлиза на 560,00лв. (ПМС № 320 от 20.12.2018г.) месечно, а застрахователният минимален лимит според чл.492 от КЗ за всяко моторно превозно средство на територията на страната(в сила от 07.12.2018г.) за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт, е 10 420 000 лв. за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите лица.

Съдът не счита, че следва да намали така определеното неимуществено обезщетение, заради съпричиняване в размер на 50%, както твърди въззивникът, т.к. събраните пред БАС допълнителни доказателства изясняват, че ищецът е бил с поставен предпазен колан по време на произшествието и не е допринесъл с нищо за причиненото му от катастрофата увреждане.

С оглед горното и поради съвпадение на крайните правни изводи на двете съдебни инстанции по спора, решението следва да бъде потвърдено в обжалваните части, ведно с последиците по закон- дължима законна лихва за забава(компенсаторна) и съдебно-деловодни разноски.

При този изход от въззивното обжалване и на основание чл.78,ал.3 от ГПК, въззиваемият Х.Ю. има право на всички направени по делото съдебни разноски- 150лв. внесени за психологическа експертиза (отразени в представен по делото списък на разноските на лицето по чл.80 от ГПК). При осъществената от адв.Н.Д. процесуална защита на въззиваемия, при условията на чл.38, ал.2 от ЗА, същият има право на адвокатско възнаграждение в минималния според НМРАВ размер, изчислим върху материалния интерес, предмет на обжалването, възлизащо на 2256лв.с ДДС (според чл.7, ал.2, т.4 от Наредбата-1880лв.без ДДС).

Мотивиран от горното, Апелативен съд-Бургас

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №263/05.07.2021г., постановено по т.д. №558/2019г. по описа на Окръжен съд-Бургас в обжалваните му **ОСЪДИТЕЛНИ** части.

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг: живот и здраве“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр.С., р-н „И.“, ж.к. „Д.“, бул. „Г.М.Д.“ №*, представлявано заедно от изпълнителните директори Б. Г. И. и Ж. С. К., чрез адв.Т.Х., със служебен адрес: гр.С., р-н „И.“, ж.к.„ Д.“, бул. „Г.М.Д.“ №* **да заплати в полза** на адв.Н.Н. Д. от АК-С., със съдебен адрес: гр.С., ул. „Х. Б.“ № *, четвърти полуэтаж, офис № * сумата от 2256 (две хиляди двеста петдесет и шест) лв. с ДДС дължимо адвокатско възнаграждение за представителството на Х.Ю. по в.гр.д.№515/2021г. по описа на Апелативен съд-Бургас.

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг: живот и здраве“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр.С., р-н „И.“, ж.к. „Д.“, бул. „Г.М.Д.“ № *, представлявано заедно от изпълнителните директори Б. Г. И. и Ж. С. К., чрез адв.Т.Х., със служебен адрес: гр.С., р-н „И.“, ж.к. „Д.“, бул. „Г.М.Д.“ № * **да заплати на Х. С. Ю. (сменил името си от В. Ю. Х.) с ЕГН *****, от гр.Ш., съдебно-деловодните разноси, сторени по в.гр.д.№515/2021г. по описа на Апелативен съд-Бургас, в размер на 150лв. (сто и петдесет лева).**

Решението може да бъде обжалвано в едномесечен срок от връчването му на страните, с касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____